KOMISIJAS LĒMUMS

(2008. gada 16. aprīlis)

par valsts atbalstu C 23/07 (ex N 118/07), ko Apvienotā Karaliste plāno piešķirt *Vauxhall Motors Ltd*

(izziņots ar dokumenta numuru K(2008) 1333)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/710/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zona līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas aicinātas iesniegt savus apsvērumus saskaņā ar minētajiem noteikumiem ([1]), un ņemot vērā šos apsvērumus,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Ar 2007. gada 28. februāra vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2007. gada 6. martā, Apvienotā Karaliste Komisijai paziņoja par iepriekš minēto atbalstu *General Motors Corporation ("GM") Vauxhall* montāžas rūpnīcai, kas atrodas *Ellesmere Port*. Komisija ar 2007. gada 4. aprīļa vēstuli (atsauce: D/51586) lūdza sniegt papildu informāciju, un iestādes atbildēja ar 2007. gada 22. maija vēstuli.

(2) Ar 2007. gada 10. jūlija vēstuli Komisija informēja Apvienoto Karalisti, ka ir nolēmusi attiecībā uz minēto atbalstu sākt Līguma 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

(3) Komisijas lēmums sākt procedūru ("procedūras sākšanas lēmums") tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([2]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus.

(4) Apvienotā Karaliste savus apsvērumus iesniedza ar 2007. gada 10. augusta vēstuli (Komisijā reģistrēta tajā pašā dienā ar numuru A/36735) un 2008. gada 29. janvāra vēstuli (Komisijā reģistrēta tajā pašā dienā ar numuru A/1724). Komisijas dienestu un Apvienotās Karalistes iestāžu pārstāvju tikšanās, piedaloties atbalsta saņēmējam, notika 2008. gada 10. janvārī.

(5) Komisija saņēma apsvērumus no vairākām ieinteresētajām personām. Tā šos apsvērumus pārsūtīja Apvienotajai Karalistei, dodot tai iespēju atbildēt.

2. SĪKS ATBALSTA APRAKSTS

2.1. Atbalsta saņēmējs

(6) Atbalsta saņēmējs ir *Vauxhall Motors Ltd, Ellesmere Port,* Apvienotā Karaliste *("Vauxhall")* – automobiļu ražošanas rūpnīca, kas ir *Vauxhall Motors Ltd* struktūrvienība un daļa no *GM*. Šis uzņēmums ražo *Opel* automobiļu sērijas modeļus (ko Apvienotajā Karalistē tirgo ar *Vauxhall* zīmolu), pašlaik – to *Astra* modeli, ko beigs ražot 2009. gadā. *Vauxhall* atrodas Anglijas Ziemeļrietumu reģionā, Češīrā, *Ellesmere Port* ([3]), un tajā strādā aptuveni 2 200 darbinieku.

(7) *GM* 2007. gada 17. aprīlī paziņoja, ka *Vauxhall* līdz ar citām *GM* Eiropas ražotnēm ir izraudzīta kā rūpnīca, kurā ražos *Global Compact Vehicle* – modeli, kas aizstās *Astra*.

2.2. Mācību programma

(8) *Vauxhall* plāno saviem darbiniekiem piedāvāt daudzpusīgu mācību programmu. Mācības paredzēts sadalīt astoņās dažādās mācību jomās, no kurām šīm sešām, pēc Apvienotās Karalistes domām, drīkst piešķirt mācību atbalstu:

([1]) OV C 243, 17.10.2007., 4. lpp.
([2]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.
([3]) *Vauxhall* atrodas zonā, kurā līdz 2006. gada 31. decembrim varēja saņemt reģionālo atbalstu saskaņā ar EK līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Kopš 2007. gada 1. janvāra šis reģions vairs neietilpst atbalstāmajā zonā.

a) *mācības par ražošanas sistēmām* – mācības par visiem *Vauxhall* ražošanas un kvalitātes sistēmu elementiem. Mērķis ir sniegt personālam labāku izpratni par autobūves procesu un tādējādi nodrošināt augstāku līmeni, samazināt defektu skaitu un uzlabot problēmu risināšanas spējas;

b) *integrētais mācību plāns* – šī mācību daļa ir saistīta ar "globālās ražošanas sistēmas" (*GMS*) ieviešanu. *GMS* ir kopēja ražošanas sistēma, kurā apkopota *GM* darbības paraugprakse un labākās tehnoloģijas. Izmantojot virkni mērķu ("cilvēku iesaiste", "standartizācija", "iestrādātā kvalitāte", "īss pasūtījumu izpildes laiks", "pastāvīgi uzlabojumi"), šīs mācības dos *Vauxhall* darbiniekiem prasmes, lai varētu labāk būvēt nākamo paaudžu automobiļus;

c) *darba kultūras maiņa* – šo mācību mērķis ir radīt darbiniekos kopēja mērķa un kolektīvas atbildības izjūtu un veidot komandas kultūru, pamatojoties uz izcilību ražošanā;

d) *divējādu prasmju iegūšana* – šo mācību mērķis ir attīstīt darbaspēka elastību, dodot iespēju darbiniekiem, kuriem ir mašīnbūves pamatprasmes, attīstīt spējas elektrotehnikā, un otrādi – darbiniekiem ar pamatprasmēm elektrotehnikā iegūt mašīnbūves prasmes;

e) *racionāla ražošana* – šā projekta mērķis ir nostiprināt personāla izpratni par racionālas ražošanas principiem un paņēmieniem un panākt, lai darbinieki pilnībā apzinās ieguvumus, ko rada šo principu un paņēmienu piemērošana *Vauxhall* ražošanas procesam. Būtiska loma šajās tematiskajās mācībās būs personāla pagaidu norīkošanai darbā kādā citā *GM* rūpnīcā ārpus Apvienotās Karalistes;

f) *bakalaura programmu studenti* – šī ir programma, kurā *Vauxhall* organizē 12 mēnešu kursus universitātē studējošiem jauniešiem. Dažādajās programmās (piemēram, "virsbūvju projektēšanas inženieris", "finanšu analītiķis", "vispārējās montāžas projektēšanas inženieris") ir apvienotas mācības un darba pieredzes gūšana darbaudzinātāja uzraudzībā. Nevienai no pusēm pēc mācību beigām nav nekādu līgumsaistību turpināt darba attiecības.

(9) Papildus šīm sešām mācību jomām, kurām plānots piešķirt paziņoto valsts atbalstu, vēl ir mācību jomas "mācekļi" (proti, mācekļu shēma jauniešiem), "modeļu nomaiņa" (mācības, kas vajadzīgas, lai pielāgotos *Global Compact Vehicle* ražošanai) un ar "mācību un veikuma novērtējumu" saistītās darbības. Bez tam *Vauxhall* organizē "parastās mācības", lai attīstītu rūpnīcas parastajai darbībai vajadzīgās prasmes.

(10) Saskaņā ar Apvienotās Karalistes sniegto informāciju mācības, kurām plānots piešķirt atbalstu, pārsvarā ir vispārējās mācības ar atsevišķiem speciālo mācību elementiem ([4]). Mācību plānu paredzēts īstenot sešu gadu laikā (2007.–2012. gads, ieskaitot), un tas attieksies uz visiem *Vauxhall* darbiniekiem. Apvienotā Karaliste Komisijai ir apliecinājusi, ka atbalsts tiks piešķirts tikai tad, kad Komisija to būs apstiprinājusi.

2.3. **Atbalsts**

(11) Atbalstu plānots piešķirt kā tiešo dotāciju GBP 8 784 767 apmērā, šo summu mācību programmas darbības laikā izmaksājot sešos ikgadējos maksājumos. Atbalstu paredzēts īstenot kā individuālu atbalstu, ko piešķir Ziemeļrietumu reģiona attīstības aģentūra (*North West Regional Development Agency, Renaissance House, Centre Park, Warrington WA1 1XB*).

(12) Saskaņā ar Apvienotās Karalistes sniegto informāciju mācību attiecināmās izmaksas un atbalsta veidi sadalāmi, kā parādīts šajā tabulā (Apvienotā Karaliste uzskata, ka mācību jomu "mācekļi", "modeļu nomaiņa" un "parastās mācības" izmaksas nevar segt no mācību atbalsta) ([5]):

([4]) Termini "vispārējās mācības" un "speciālās mācības" lietoti saskaņā ar definīcijām, kas sniegtas attiecīgi 2. panta d) un e) apakšpunktā Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 68/2001 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu mācību atbalstam (OV L 10, 13.1.2001., 20. lpp.). Regula (EK) Nr. 68/2001 turpmāk šajā lēmumā dēvēta par "Mācību atbalsta regulu".

([5]) Tabulā norādītās summas ir galīgās summas, ko Apvienotā Karaliste norādīja savos apsvērumos par procedūras sākšanas lēmumu (atsaucoties uz Komisijas lūgumu; sk. procedūras sākšanas lēmuma 3. zemsvītras piezīmi).

Projekti	Vispārējās mācības – attiecināmās izmaksas, GBP	Speciālās mācības – attiecināmās izmaksas, GBP	Algu kompensācija, GBP	Kopējās attiecināmās izmaksas, GBP	Atbalsts, GBP	Intensitāte, %
Mācības par ražošanas sistēmām	(*)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Integrētais mācību plāns	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Darba kultūras maiņa	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Divējādu prasmju iegūšana	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Racionāla ražošana	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Bakalaura programmu studenti	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Kopā	9 870 316	499 367	6 248 338	16 618 021	8 784 767	52,86
Mācekļi	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Modeļu nomaiņa	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

(*) Konfidenciāla informācija.

(13) Apvienotā Karaliste uzskata, ka atbalsta summas ir saskaņā ar lieliem uzņēmumiem noteikto atbalsta intensitāti atbilstoši Mācību atbalsta regulas 4. pantam, t. i., 50 % vispārējām mācībām un 25 % speciālajām mācībām, papildus pieskaitot 3,7 procentpunktus par mācībām neizdevīgiem darbiniekiem atbilstoši definīcijai minētās regulas 2. panta g) apakšpunktā ([6]).

3. OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANAS PAMATOJUMS

(14) Procedūras sākšanas lēmumā bija paustas šaubas par atbalsta saderību ar kopējo tirgu, ņemot vērā 3.1. un 3.2. iedaļā izklāstītos iemeslus.

3.1. Atbalsta stimulējošā iedarbība

(15) Sīkāk 7. iedaļā "Novērtējums" izklāstīto iemeslu dēļ atbalstu var atzīt par saderīgu ar kopējo tirgu tikai tad, ja šis atbalsts finansējamām mācībām rada nepieciešamo stimulu, bez kura mācības nenotiktu. Mācību atbalstu nevar piešķirt tādām mācībām, kuras saistītas ar uzņēmuma parasto darbību un kuru organizēšanai pietiekamu stimulu vajadzētu dot pašiem tirgus spēkiem.

([6]) Pašlaik 37 % no *Vauxhall* darbiniekiem uzskatāmi par neizdevīgiem darbiniekiem. Galvenokārt viņi ietilpst kategorijā, pie kuras pieder personas, kas vecākas par 45 gadiem un kas nav ieguvušas vidējo izglītību. Tomēr, tā kā paredzētais mācību ilgums ir seši gadi un precīzs mācībās piedalījušos neizdevīgo darbinieku skaits būs zināms tikai tad, kad mācības notiks, Apvienotās Karalistes iestādes plāno piemērot vispārēju atbalsta intensitātes palielinājumu par 3,7 %. Apvienotās Karalistes iestādes ir apņēmušās pārbaudīt faktisko katrā mācību projektā piedalījušos neizdevīgo darbinieku skaitu pēc projekta beigām un attiecīgi koriģēt piemēroto atbalsta intensitāti.

(16) Procedūras sākšanas lēmumā atbalsta stimulējošā iedarbība tika apšaubīta attiecībā uz šādām mācību jomām: mācības par ražošanas sistēmām, integrētais mācību plāns un bakalaura programmu studenti. Šo šaubu iemesli ir sīkāk izklāstīti 7. iedaļā.

3.2. Vispārējo un speciālo mācību nodalījums

(17) Apvienotās Karalistes iestādes attiecībā uz dažādajām *Vauxhall* mācību programmas daļām ir norādījušas, vai tās šīs mācības uzskata par vispārējām vai speciālām mācībām, un attiecīgi – kāda atbalsta intensitāte būtu jāpiemēro saskaņā ar Mācību atbalsta regulas 4. pantu. Tomēr procedūras sākšanās lēmumā tika apšaubīta Apvienotās Karalistes veiktā klasifikācija attiecībā uz šādām mācību jomām: mācības par ražošanas sistēmām, integrētais mācību plāns, darba kultūras maiņa un racionāla ražošana. Šo šaubu iemesli ir sīkāk izklāstīti 7. iedaļā.

4. IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMI

(18) Komisija saņēma apsvērumus no ieinteresētajām personām, kuras uzskaitītas pielikumā. Apsvērumi lielā mērā bija līdzīgi un koncentrēti uz vispārīgiem aspektiem, nepievēršoties atbalsta konkrētajām iezīmēm. No *Vauxhall* konkurentiem apsvērumi netika saņemti.

(19) Turpmāk sniegts ieinteresēto personu apsvērumu kopsavilkums:

a) vairākas ieinteresētās personas uzsvēra, ka *Vauxhall* atrodas zonā, kurā ir jūtams prasmīgu darbinieku trūkums un bezdarbs pastāvīgi pārsniedz vidējo līmeni. Tās uzskata, ka plānotā mācību programma būtu vērtīgs ieguldījums šajā reģionā kopumā;

b) ieinteresētās personas arī apgalvoja, ka šīs mācības nodrošinās prasmes, kas plaši izmantojamas autobūves nozarē vai pat plašāk – ražošanas nozarēs vispār. Tādējādi mācībās tiks iegūtas plaši izmantojamas prasmes, un tāpēc to vairums būtu atzīstams par vispārējām mācībām. Prasmju plašā izmantojamība nozīmē, ka no *Vauxhall* mācībām iegūs viss reģions;

c) visas ieinteresētās personas uzskata, ka atbalsts pēc būtības ir saderīgs ar kopējo tirgu, un aicina Komisiju ieņemt pozitīvu nostāju attiecībā uz šo atbalstu.

5. **APVIENOTĀS KARALISTES APSVĒRUMI**

5.1. **Stimulējošā ietekme**

(20) Attiecībā uz stimulējošo ietekmi Apvienotā Karaliste apgalvoja, ka prasmes, kas vajadzīgas ražošanas nodrošināšanai un kas tādējādi tiktu mācītas arī atbalsta nesniegšanas gadījumā, nodrošina personāla parastajās mācībās, kurām papildus automobiļu modeļu maiņas gadījumā tiek piedāvātas papildu mācības. Apvienotā Karaliste norādīja, ka parasto mācību gada izdevumi, atskaitot ārkārtas izdevumus modeļu maiņas mācībām, laikposmā no 2002. gada līdz 2007. gadam bijuši stabili, vidēji GBP (…) gadā ([7]).

(21) Turpretī 8. apsvērumā minētā mācību programma ir paredzēta, lai darbiniekiem iemācītu tādas prasmes, kuras ievērojami pārsniedz konkurētspējas uzturēšanai vajadzīgās un kuras tādējādi neattaisnotu tikai tirgus spēki vien. Mācību programma atšķiras no *Vauxhall* parasto mācību programmas un speciālajām mācībām, kuras tiks piedāvātas saistībā ar lēmumu *Vauxhall* rūpnīcā ražot jauno *Global Compact Vehicle*. Tādējādi no atbalsta netiks vienkārši subsidētas pamatdarbībai vajadzīgās mācības, bet tiks radīts papildu mācībām nepieciešamais stimuls.

(22) Turpmāk konkrētāk aplūkotas procedūras sākšanas lēmumā minētās mācību programmas jomas.

(23) *Mācības par ražošanas sistēmām*. Apvienotā Karaliste paskaidroja, ka *Vauxhall* nodrošina ikgadējas parastās mācības, kurās personālam katra uzdevuma veikšanai tiek iemācītas stingri standartizētas metodes. Šīs mācības drīzāk balstās uz iekalšanu nekā dziļāku procesa izpratni. Šīs parastās mācības nodrošina rūpnīcas parastajai darbībai vajadzīgās prasmes un tiks turpinātas līdztekus konkrētajai mācību programmai. Savukārt konkrētā mācību programma papildina parastās mācības, un tās mērķis ir iemācīt darbaspēkam tādas prasmes, kas pārsniedz rūpnīcas darbībai vajadzīgās prasmes un to, ko liktu nodrošināt tikai tirgus spēki vien. Apvienotā Karaliste arī iesniedza sīkākas ziņas par saturu gan attiecībā uz parasto mācību programmu, gan plānotajām mācībām par ražošanas sistēmām ([8]).

(24) *Integrētais mācību plāns*. *GMS* mācības jau ir tikušas organizētas iepriekš, un *Vauxhall* vienmēr ir atbildis *GM* grupas iekšējām prasībām par atbilstību *GMS* ([9]). *Vauxhall* vajadzētu spēt arī turpmāk atbilst šiem standartiem, iztiekot ar parastajām obligātajām mācībām. Integrētā mācību programma pārsniedz ražošanas vajadzības un *GM* grupas standartu izpildei nepieciešamo. Mērķis ir piedāvāt darbiniekiem mācības, kas pārsniedz noteikto amata funkciju izpildei vajadzīgo, un veicināt darbiniekos dziļāku izpratni par ražošanas procesa pamatprincipiem. Ņemot vērā ievērojamās izmaksas, šādas nebūtiskas mācības netiktu piedāvātas no *Vauxhall* parasto mācību budžeta.

(25) *Bakalaura programmu studenti*. Lai gan šīs mācības iepriekš ir tikušas piedāvātas bez atbalsta, to ieguvumus ir spēcīgi ierobežojis tas, ka *Vauxhall* pēdējos gados nav spējis pieņemt darbā nevienu no bakalaura studijas beigušajiem studentiem. Tādējādi, ja atbalsts netiks piešķirts, mācības bakalaura programmu studentiem, visdrīzāk, tiks pārtrauktas, ņemot vērā, ka tās prasa, lai pastāvīgie darbinieki pavadītu ievērojamu laiku, apmācot studentus.

5.2. **Vispārējo un speciālo mācību nošķīrums**

(26) Atbildot uz procedūras sākšanas lēmumu, Apvienotā Karaliste izteica turpmāk izklāstītos apsvērumus par vispārējo un speciālo mācību nošķiršanu attiecīgajās mācību jomās.

([7]) Parasto mācību budžets (atskaitot modeļu maiņas mācības) – (…).

([8]) Konkrēti, parastās mācības balstās uz to, ka darbinieks apgūst sava konkrētā amata prasības, kas noteiktas virknē pamatdokumentu. Šīs speciālās mācības papildina visiem darbiniekiem vai konkrētām darbinieku grupām paredzēti regulāri kursi par vispārīgiem *Vauxhall* darba aspektiem. Kā piemērus var minēt tādus kursus kā "*5S*" (darbavietas organizācijas principi), "*PDCA & PPS*" (procesi, kā pārliecināties, ka katrs uzdevums ir paveikts, un nodrošināt, ka atklātās problēmas neatkārtojas), "uz pieprasījumu balstītas sistēmas" (mācības par vizuālajiem signāliem un piegādes ķēdi) vai "konfliktu risināšana" (rīcība uzmākšanās gadījumā darbavietā).

([9]) Katru gadu visās *GM* rūpnīcās tiek novērtēts *GMS* standartu ievērošanas līmenis. Vērtēšanas standarti un vajadzīgo punktu skaits katru gadu mainās. 2007. gadā *Vauxhall* rezultāts bija (…). Taču, lai atbilstu grupas 2008. gada standartiem, *Vauxhall* rezultātam būs jābūt (…).

(27) *Mācības par ražošanas sistēmām*. Šajās mācībās gūtās prasmes ir plaši izmantojamas autobūves nozarē vai racionālas ražošanas nozarēs vispār. Visas šīs mācības nodrošina ārēji pasniedzēji, un tās parasti ir par trešo pušu iekārtām (proti, mehānismiem, ar kuriem nestrādā tikai *Vauxhall*, bet kas tiek plaši izmantoti dažādās nozarēs ([10]). Apvienotā Karaliste sniedza detalizētus šo mācību satura piemērus, lai tādējādi ilustrētu, ka tās tiešām ir plaši izmantojamas.

(28) *Integrētais mācību plāns*. *GMS* nav patentēts ražošanas process, bet vienkārši *GM* iekšējais apzīmējums (kas tiek izmantots, lai darbinieki to uztvertu kā ražotnes īpašo kursu savstarpēji saistītu kopumu) vispārēju ražošanas metožu kopumam, kas pamatojas uz Japānas rūpnieku izgudrotajiem paņēmieniem un ko šobrīd plaši izmanto visā autobūves nozarē un citās nozarēs. Lai gan kursi ir cieši saistīti ar ražošanas procesa praktiskajiem aspektiem, tas ir tāpēc, ka mācības nepieciešams sniegt kontekstā, lai darbiniekiem iemācītu vispārīgās pamatprasmes.

(29) *Darba kultūras maiņa*. Šīs mācības nav vērstas uz *Vauxhall* uzņēmuma kultūru, bet uz to, lai sniegtu vispārīgu ieskatu uzvedības aspektos, cenšoties mainīt attieksmi. Visas šīs mācības izstrādās un pasniegs ārēji konsultanti, izmantojot vispārējas mācību programmas.

(30) *Racionāla ražošana*. Šo mācību mērķis ir iepazīstināt darbiniekus ar vispārīgajiem racionālas ražošanas principiem, kas ir pamatā prasmēm, kuras māca citās mācību programmas daļās. Šīs ir teorētiskas mācības, kuras pilnībā atšķiras no personāla ikdienas darba ražošanas procesā, un tās neattieksies ne uz būves, ne ražošanas procesu. Doma ir tāda, ka darbinieki neatrodas parastajā darba vidē, bet viņus apmāca simulētā darba vidē ([11]) vai viņiem liek novērot, kā racionālas ražošanas principi tiek piemēroti citās "etalonrūpnīcās".

6. APVIENOTĀS KARALISTES KOMENTĀRI PAR IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMIEM

(31) Ieinteresēto personu apsvērumi tika nosūtīti Apvienotajai Karalistei, un tā par tiem neizteica nekādus komentārus.

([10]) Piemēram, mācības par ražošanas sistēmām attiecībā uz virsbūvi cita starpā ietvers tādas tēmas kā *Fanuc* robottehnika, *Siemens* vadības sistēmas un *Perceptron* mērījumu sistēmas, un šīs tēmas mācīs pasniedzēji, kas nestrādā *Vauxhall*.

([11]) Simulētā darba vide (*SWE*) ir ļoti vienkāršota ražošanas parauglīnija, kurā vairākos soļos tiek izgatavots samazināta mēroga automobiļa paraugs. Tai nav nekāda sakara ar reālo ražošanas procesu, jo šīs mācības ir paredzētas, lai dalībnieki gūtu praktisku pieredzi vispārīgos jautājumos, kas saistīti ar ražošanas procesa izstrādi un plānojumu.

7. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

7.1. Valsts atbalsta esība

(32) Saskaņā ar EK līguma 87. panta 1. punktu ar kopējo tirgu nav saderīgs "nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm", ja vien šis atbalsts nav attaisnojams saskaņā ar Līguma 87. panta 2. vai 3. punktu.

(33) Paziņotais atbalsts ir jāuzskata par valsts atbalstu Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Finansējums tiktu piešķirts kā dotācija no Ziemeļrietumu reģiona kopbudžeta, un līdz ar to atbalsts tiktu finansēts no valsts līdzekļiem. Atbalsts ir selektīvs, jo attiecas tikai uz *Vauxhall*. Tas draud radīt konkurences izkropļojumus kopējā tirgū, jo, sedzot ievērojamu daļu mācību izmaksu, šis pasākums *Vauxhall* radītu priekšrocības salīdzinājumā ar citiem konkurentiem, kas atbalstu nesaņem. Visbeidzot, mehānisko transportlīdzekļu tirgum ir raksturīga plaša tirdzniecība starp dalībvalstīm.

7.2. Novērtējuma juridiskais pamats

(34) Paziņojot par šo atbalstu, Apvienotā Karaliste to kvalificēja kā individuāla atbalsta piešķiršanu saskaņā ar Mācību atbalsta regulas 5. pantu, kas nosaka, ka tad, ja vienam uzņēmumam piešķirtā atbalsta summa vienam mācību projektam pārsniedz 1 miljonu euro, šis atbalsts nav atbrīvots no paziņošanas prasības. Ir zināms, ka atbalsta summa ir GBP 8 784 767, kas pārsniedz 1 miljonu euro, un tā tiktu samaksāta vienam uzņēmumam, turklāt mācību projekts ir viens atsevišķs projekts. Līdz ar to šim atbalstam ir piemērojama paziņošanas prasība, un Apvienotā Karaliste to ir ievērojusi.

(35) Novērtējot individuālu mācību atbalstu, kuram nevar piemērot Mācību atbalsta regulas 3. pantā noteikto atbrīvojumu, un ievērojot iepriekšējos lēmumus ([12]), atbalsts jāvērtē atsevišķi, pamatojoties uz EK līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Tomēr šajā konkrētajā novērtējumā pēc analoģijas izmantoti Mācību atbalsta regulas noteikumi, jo īpaši tās 4. pantā noteiktie atbrīvojuma piemērošanas nosacījumi.

([12]) Skatīt Komisijas 2006. gada 4. jūlija Lēmumu 2006/938/EK par valsts atbalstu, ko Beļģija plāno piešķirt *Ford Genk* (C 40/05 (ex N 331/05)) (OV C 366, 21.12.2006., 32. lpp.), un Komisijas 2007. gada 4. aprīļa Lēmumu 2007/612/EK par valsts atbalstu C 14/06, ko Beļģija paredz īstenot attiecībā uz *General Motors Belgium* Antverpenē (OV L 243, 18.9.2007., 71. lpp.). Tas ir saskaņā ar Mācību atbalsta regulas 16. apsvērumu.

7.3. **Saderība ar kopējo tirgu**

7.3.1. *Stimulējošā ietekme*

(36) Kā minēts procedūras sākšanas lēmumā un ievērojot Komisijas iedibināto praksi, jānovērtē, vai konkrēto mācību rīkošanai atbalsts ir nepieciešams. Atbalsta nepieciešamība ir vispārīgs nosacījums valsts atbalsta saderībai ar kopējo tirgu ([13]). Ja atbalsts netiek izmantots papildu mācībām, tad nevar tikt atzīts, ka tas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē vai ka ar to tiek labotas tirgus nepilnības, kuru dēļ uzņēmumi pārāk maz iegulda mācībās, kā minēts Mācību atbalsta regulas 10. apsvērumā.

(37) Komisija konstatē, ka mācības, kas vajadzīgas, lai ieviestu jauno *Global Compact Vehicle* modeli, kā arī parastās mācības nav iekļautas pie izdevumiem, kuri paziņojumā norādīti kā attaisnotie mācību atbalsta izdevumi.

(38) Ņemot vērā oficiālās izmeklēšanas procedūras laikā iesniegtos Apvienotās Karalistes paskaidrojumus, Komisija attiecībā uz katru no mācību programmas daļām ir izdarījusi turpmāk izklāstītos secinājumus.

7.3.1.1. Mācības par ražošanas sistēmām

(39) Procedūras sākšanas lēmumā Komisija pauda viedokli, ka šīs mācības, šķiet, ir vajadzīgas *Vauxhall* parastās darbības nodrošināšanai, un tādējādi *Vauxhall* vajadzētu būt pietiekamam stimulam šīs mācības rīkot arī atbalsta nesniegšanas gadījumā. Līdz ar to Komisija apšaubīja to, ka *Vauxhall* nepieciešams atbalsts, lai rīkotu mācības par ražošanas sistēmām.

(40) Atsaucoties uz procedūras sākšanas lēmumu, Apvienotā Karaliste iesniedza argumentētus apsvērumus, kas pierāda, ka tās mācības, kas vajadzīgas rūpnīcas darbības nodrošināšanai, sniedz ikgadējo parasto mācību ietvaros. Lai gan mācības par ražošanas sistēmām arī skar ražošanas prasmes, šīs mācības padziļina parastajās mācībās apgūtās zināšanas un attiecas arī uz tādām personāla kategorijām, kuras parastajās mācībās nepiedalās. Kā minēts 20. apsvērumā, jānorāda, ka ikgadējo parasto mācību budžets laikposmā no 2002. gada līdz 2007. gadam ir bijis stabils, kas liecina par to, ka ierastais parasto mācību apjoms ir pietiekams, lai apmierinātu *Vauxhall* parastās darbības vajadzības. Tādējādi mācības, ko plānots rīkot kā mācības par ražošanas sistēmām, pārsniedz to, kas *Vauxhall* būtu jānodrošina jebkurā gadījumā bez jebkāda atbalsta.

(41) Līdz ar to jākonstatē, ka konkrētais atbalsts radīs stimulu šai mācību jomai.

7.3.1.2. Integrētais mācību plāns

(42) Procedūras sākšanās lēmumā paustais sākotnējais viedoklis bija tāds, ka mācības par *GMS* ir būtiski svarīgas *Vauxhall* parastās darbības nodrošināšanai un līdz ar to tās, visdrīzāk, tiktu rīkotas arī atbalsta nesniegšanas gadījumā. Līdz ar to Komisija apšaubīja to, ka *Vauxhall* nepieciešams atbalsts, lai īstenotu integrēto mācību plānu. Šīs šaubas pastiprināja fakts, ka, lai atbilstu *GM* grupas iekšējiem standartiem, *Vauxhall* 2008. gadā būs jāpanāk augstāks atbilstības līmenis (proti, (…) pretēji (…), ko *Vauxhall* sasniedza 2007. gadā), un tas *Vauxhall* varētu radīt stimulu vismaz daļu mācību organizēt arī bez valsts atbalsta.

(43) No Apvienotās Karalistes apsvērumiem saistībā ar procedūras sākšanas lēmumu izriet, ka *GMS* mācības jau ir tikušas organizētas iepriekš un ka *Vauxhall* vienmēr ir izdevies izpildīt *GM* grupas iekšējos standartus attiecībā uz atbilstību *GMS*. Tas pierāda, ka *Vauxhall* ir spējis nodrošināt tā darbībai vajadzīgās *GMS* mācības no uzņēmuma parasto mācību budžeta.

(44) Tas, ka 2008. gadā jānodrošina augstāks *GMS* atbilstības līmenis, *Vauxhall* varētu radīt stimulu rīkot papildu *GMS* mācības. Tomēr prasītā uzlabojuma niecīgais apmērs diez vai radītu pietiekamu stimulu tādai mācību programmai, kas nozīmētu *Vauxhall* ikgadējā parasto mācību budžeta pieaugumu par aptuveni 60 % (ņemot vērā, ka integrētā mācību plāna attaisnotās izmaksas ir aptuveni GBP (…) gadā un vidējais parasto mācību budžets ir GBP (…) gadā).

(45) Līdz ar to ir jākonstatē, ka integrētā mācību programma atbalsta nepiešķiršanas gadījumā netiktu īstenota.

([13]) Tas uzsvērts arī Mācību atbalsta regulas 11. apsvērumā, kurā paskaidrots, ka "[jā]nodrošina, ka valsts atbalsts ir ierobežots līdz minimumam, kāds vajadzīgs Kopienas mērķa sasniegšanai, kuru nav iespējams sasniegt ar tirgus spēkiem vien…".

7.3.1.3. Bakalaura programmu studenti

(46) Procedūras sākšanas lēmumā bija norādīts, ka bakalaura programmu studentu programma jau ir darbojusies vairākus gadus bez valsts atbalsta, un tas varētu liecināt, ka paziņotais atbalsts nebūtu šo mācību rīkošanai nepieciešamais stimuls.

(47) Apvienotā Karaliste savos apsvērumos par procedūras sākšanas lēmumu paskaidroja, ka budžeta ierobežojumu dēļ *Vauxhall* nav izdevies pieņemt darbā nevienu no tiem 60 mācekļiem, kuri kopš 2002. gada pabeiguši bakalaura programmu studentiem paredzēto programmu. Apvienotā Karaliste norādīja, ka šīs programmas budžets tiek pārskatīts un programma var tikt likvidēta.

(48) Ir saprotams, ka *Vauxhall* nespēja izmantot šo mācību ieguvumus uzņēmuma labā un atgūt mācību izmaksas ievērojami mazina stimulu rīkot šīs mācības tikai par paša uzņēmuma līdzekļiem [14]. Līdz ar to, ja nebūs atbalsta radītā stimula, šīs mācības visdrīzāk tiks pārtrauktas.

7.3.2. *Vispārējo un speciālo mācību nošķīrums*

(49) Termini "speciālās mācības" un "vispārējās mācības" ir definēti Mācību atbalsta regulas 2. panta d) un e) apakšpunktā. Speciālās mācības ir tādas, "kuru mācību priekšmets ir tieši un galvenokārt izmantojams darbinieka pašreizējā vai nākamajā amatā atbalsta saņēmējā uzņēmumā un kas sniedz kvalifikāciju, kas nav plaši izmantojama citos uzņēmumos vai citās darba nozarēs vai ir izmantojama tikai ierobežoti". Savukārt vispārējās mācības sniedz "kvalifikāciju, kas lielā mērā ir izmantojama citos uzņēmumos vai citās darba nozarēs un tādēļ būtiski uzlabo darbinieka nodarbināmību". Tādējādi galvenais, ar ko šie abu mācību veidi atšķiras viens no otra, ir iespēja plaši izmantot iegūtās prasmes.

(50) Ņemot vērā oficiālās izmeklēšanas procedūras laikā iesniegtos Apvienotās Karalistes paskaidrojumus, Komisija attiecībā uz katru no mācību programmas jomām ir izdarījusi turpmāk izklāstītos secinājumus.

7.3.2.1. Mācības par ražošanas sistēmām

(51) Šīs mācības attiecas uz visām *Vauxhall* ražošanas un kvalitātes kontroles sistēmām. Procedūras sākšanas lēmumā tika atzīts, ka Komisijai trūkst informācijas, lai noskaidrotu, vai visas šajā jomā rīkotās mācības tiešām ir plaši izmantojamas un tādējādi atzīstamas par vispārējām mācībām.

(52) Apvienotā Karaliste savos apsvērumos par procedūras sākšanas lēmumu sniedza sīku informāciju par kursiem, kas ietilpst mācībās par ražošanas sistēmām. Kā minēts 27. apvērumā, šos kursus piedāvā ārēji pasniedzēji, un tie galvenokārt ir par trešo pušu iekārtām, ko plaši izmanto ražošanas nozarēs. Pamatojoties uz šo informāciju, jākonstatē, ka mācības par ražošanas sistēmām nodrošinās tādas prasmes, kas ir plaši izmantojamas citos uzņēmumos vai citās darba jomās.

7.3.2.2. Integrētais mācību plāns

(53) Procedūras sākšanas lēmumā tika apšaubīts, ka mācības par sistēmu, kas šķita esam patentēta ražošanas sistēma, varētu tikt uzskatītas par tādām, kurās iegūstama plaši izmantojama kvalifikācija. Tā kā mācības attiecas uz *GM* grupai raksturīgu ražošanas procesu, tika uzskatīts, ka tās, visdrīzāk, ir speciālās mācības.

(54) No apsvērumiem, kas tika saņemti no Apvienotās Karalistes attiecībā uz procedūras sākšanas lēmumu, izriet, ka *GMS* neattiecas uz vienīgi *Vauxhall* vai *GM* raksturīgām procedūrām, bet gan uz procesiem, kas tiek plaši izmantoti autobūves nozarē un ražošanas nozarēs vispār. Integrētā mācību plāna mērķis ir palielināt darbinieku izpratni par moderna, racionāla ražošanas procesa vispārējiem pamatprincipiem. Lai to pamatotu, Apvienotā Karaliste iesniedza sīkākas ziņas par vairākiem integrētā mācību plāna kursiem [15].

(55) Ņemot vērā Apvienotās Karalistes sniegto papildu informāciju, ir jākonstatē, ka integrētās mācību programmas kursi, kas paziņojumā klasificēti kā vispārējas mācības, nodrošinās tiešām plaši izmantojamas prasmes.

[14] Līdzīgs arguments tika pieņemts 2007. gada 4. aprīļa Lēmumā 2007/612/EK par valsts atbalstu C 14/06. Skatīt minētā lēmuma 44. apsvērumu.

[15] Tā, piemēram, kursos "*Astra* vadības paneļa modulis" un "degvielas padeves un bremžu modulis" montāžas procesa praktiskie soļi tiks izmantoti kā konteksts, lai ilustrētu vairākas vispārējas prasmes, kas var uzlabot kvalitāti un uzdevuma veikšanu, piemēram, attiecībā uz ražošanas līnijas plānojumu (izstrādāt optimālās materiālu plūsmas, mehānismu novietojuma un darbinieka kustību attiecības), optimālo krājumu apjomu (izprast nepieciešamību precīzi nodrošināt vajadzīgo krājumu apjomu) vai ergonomiku. Šīs prasmes ir plaši izmantojamas ļoti dažādām operācijām gan ražošanas nozarēs, gan citur.

7.3.2.3. Darba kultūras maiņa

(56) Procedūras sākšanas lēmumā Komisija norādīja, ka Apvienotās Karalistes iestādes nav sniegušas nekādas ziņas par šo mācību saturu un paredzamajiem rezultātiem. Komisija pauda šaubas par to, vai plaši var tikt izmantotas tādas prasmes, kas iegūtas "kultūras maiņas" mācībās, kuru konkrētais mērķis, kā šķita, ir mainīt *Vauxhall* uzņēmuma kultūru.

(57) Komisija ir ņēmusi vērā, ka šīs mācības pasniegs ārēji konsultanti, izmantojot standartizētas mācību programmas, kas ir izmantotas dažādās uzņēmējdarbības nozarēs ([16]). Tādējādi šīs mācības nebūs par *Vauxhall* raksturīgiem jautājumiem, bet pievērsīsies vispārējiem jautājumiem, kas saistīti ar darba kultūras maiņas pārvaldību vispār. Pamatojoties uz to, jākonstatē, ka darba kultūras maiņas programma nodrošinās tādas prasmes, kas ir plaši izmantojamas citos uzņēmumos vai citās nozarēs.

7.3.2.4. Racionāla ražošana

(58) Apvienotā Karaliste savā paziņojumā apgalvoja, ka racionālas ražošanas principi tiek plaši piemēroti dažādās ražošanas nozarēs un ka dziļāka šo principu izpratne nodrošina tādu kvalifikāciju, kas ir plaši izmantojama. Tomēr procedūras sākšanas lēmumā bija paustas šaubas par to, vai šīs mācības var tikt nošķirtas no to praktiskās piemērošanas *Vauxhall*, un līdz ar to – vai darbinieki iegūto kvalifikāciju varētu plaši izmantot citos uzņēmumos vai citās darba jomās.

(59) Apvienotā Karaliste savos apsvērumos norādīja, ka mācības par racionālu ražošanu neattieksies uz automobiļu ražošanas procesu un ka tās nav paredzētas, lai darbiniekiem iemācītu prasmes, kas būtu uzreiz izmantojamas viņu parastajos amatos (šo mērķi daudz lētāk varētu sasniegt, izmantojot tradicionālās mācības darbavietā). Komisija cita starpā ņēma vērā, ka jebkādi praktiskie šo mācību elementi attieksies uz jomām, kurās mācību dalībnieki savā parastajā amatā nedarbojas. Mācības par racionālu ražošanu ir teorētiski kursi (racionālas ražošanas praktiskie aspekti pārsvarā ir iestrādāti integrētajā mācību plānā), un mācību laikā personāls neatradīsies savā parastajā darba vidē. Šīs mācības tiks organizētas ārpus rūpnīcas – vai nu simulētā darba vidē, vai citā *GM* rūpnīcā ([17]).

([16]) *Vauxhall* plāno mācības nodrošināt, izmantojot divus uzņēmumus: *Impact Training Consultancy* un *Dale Carnegie*.

([17]) Visdrīzāk *GM* rūpnīcās, kas atrodas *Eisenach* (Vācijā) vai *Gliwice* (Polijā) un kas racionālas ražošanas ziņā ir vispāratzītas "etalonrūpnīcas". Šīs ražotnes ir vispāratzītas kā paraugrūpnīcas, un tās regulāri apmeklē citu uzņēmumu vai nozaru pārstāvji. Ir acīm redzams, ka izvēli par labu šīm rūpnīcām var pamatot ar to vispāratzīto "etalona" statusu racionālas ražošanas principu piemērošanas ziņā un ka no tā ne obligāti izriet, ka mācības attieksies tikai uz *GM*.

(60) Jākonstatē, ka racionālas ražošanas vispārīgie principi ir plaši izmantojami citos uzņēmumos un citās nozarēs.

8. **SECINĀJUMI**

(61) Iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ ir jāsecina, ka paziņotais atbalsts sniegs mācību programmas īstenošanai nepieciešamo stimulu.

(62) Apvienotā Karaliste par mācību izmaksām ir iesniegusi dokumentārus pierādījumus, kas ir pārskatāmi un uzskaitīti pa punktiem. Pamatojoties uz šiem pierādījumiem, jāsecina, ka Apvienotā Karaliste ir sniegusi pareizu novērtējumu par attaisnotajām izmaksām, kas norādītas 12. apsvērumā. Konkrēti jākonstatē, ka kompensācija apmācāmā personāla izmaksām nepārsniedz pārējo attaisnoto izmaksu kopsummu, kā noteikts Mācību atbalsta regulas 4. panta 7. punkta g) apakšpunktā.

(63) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, jāsecina, ka paziņojumā pareizi nodalītas attiecīgi vispārējās mācības un speciālās mācības atbilstoši to definīcijai Mācību atbalsta regulas 2. pantā.

(64) Atbalsta intensitātes atbilst Mācību atbalsta regulas 4. pantam. Konkrēti atbalsta intensitātes palielinājums, ņemot vērā neizdevīgo darbinieku faktoru, atbilst minētās regulas 4. panta 4. punktam.

(65) Apvienotās Karalistes iestādes ir apliecinājušas, ka paziņoto atbalstu nevar apvienot ar citu valsts atbalstu, sedzot tās pašas attaisnotās izmaksas, un ka *Vauxhall* nav saņēmis tādu atbalstu, attiecībā uz kuru būtu nenokārtots atgūšanas rīkojums.

(66) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka konkrētais atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts GBP 8 784 767 apmērā, ko Apvienotā Karaliste plāno piešķirt *Vauxhall Motors Ltd*, ir saderīgs ar kopējo tirgu, pamatojoties uz Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

Līdz ar to tiek atļauts piešķirt šo atbalstu GBP 8 784 767 apmērā.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei.

Briselē, 2008. gada 16. aprīlī

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Neelie KROES

PIELIKUMS

Ieinteresētās personas, kas saskaņā ar Līguma 88. panta 2. punktu iesniedza savus apsvērumus pēc padziļinātas izmeklēšanas procedūras sākšanas

— *Northwest Automotive Alliance Ltd*
— Parlamenta loceklis *Andrew Miller*
— Parlamenta locekle *Christine Russel*
— *Cheshire & Warrington Economic Alliance*
— Parlamenta loceklis *Ian Lucas*
— *Wirral Council*
— *The National Skills Academy for Manufacturing*
— *European Metalworkers Federation*
— *Ellesmere Port and Neston Borough Council*
— Parlamenta locekle *Ann Winterton*
— *The Manufacturing Institute*
— Parlamenta loceklis *Ben Chapman*
— *Cyngor Sir y Fflint/Flintshire County Council*
— *Confederation of British Industry North West*
— Parlamenta loceklis *Brian Simpson*
— *Cyngor Sir Ddinbych/Denbighshire County Council*